

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

S prihodnjo številko začenjamo drugo polletje. — Prijazno vabimo k novi naročitvi. — Cenjene naročnike, ki še dosedaj niso poslali naročnine za tekoče leto ali pa, da so poslali samo za pol leta, vljudno prosimo, naj bi zaradi reda kmalo doposlali malo svoto 2 kron, oziroma 1 krone.

Gospodarske stvari.

Grozdni sukač ali kiseljak.

K najhujšim škodljivcem na vinski trti je prištevati v onih vinorodnih krajih, kjer se je zelo razmnožil, grozdni sukač ali kiseljak. Zato je potrebno, da vsak vinogradnik vé, kako se razvija in škoduje ta kvarljivec ter kako ga je zatirati v vinogradih.

Grozdni sukač ali kiseljak škoduje na vinski trti dvakrat na leto in sicer v dveh zarodih. Prvi zarod nastopi meseca maja in se razvije tako-le: V tem času prilezejo iz prezimelih bub grozdnega sukača majhni, malovidni metuljčki, ki ne merijo z razpetimi krili niti 1 cm poprek. Da je spoznamo, opišimo jih: Njih prednja krilca so jasno rumena, a po sredi gre prek njih ostro omejen pas svinčene barve. Ta pas je na gorenjem robu najširji, proti doljnemu robu se pa zožuje, a proti korenu stoji za njim nekoliko temnih pik. Zadnja krilca so sivjasko-rujava, pri samcu jasnejša nego pri samici. Tipala so kratka in strčé naprej kakor kljunček. Truplo, pipala in tipalnice so rumene kakor slama.

Ta metuljček ždi po dnevi s strehasto položenimi krilci, na kakem skrivnem kraju med trtnim listjem, da ga je težko opaziti. Še le zvečer postaja živahen in leta vso noč do ranega jutra, da se spari. Samice odložijo potem svojih 30—40 jajčic posamezna na razcvetja grozdičeva. Ko so to storile, poginejo. Za 14 dnij se izvalijo gosenčice, ki so s prva bele, glavo imajo črno in po hrbtu rudečkasto progo. Ob straneh in zadaj so nekoliko kosmate in merijo dorastle do 12 mm.

Gosenčice preprežejo razcvetja s tanko prejo, se hranijo z nežnimi deli cvetja in onemogočijo tem nastavljenje vinskih jagod. Ako ob ugodnem vremenu trta naglo ocvete, škoda ni posebno velika in večja množina gosenčic gre po zlu. Če pa zabrani mrzlo vreme, da se cvetje ne more razpihniti in oprasiti, tedaj sežejo gosenčice po njem, da je groza.

Ko so se gosenčice nekolikokrat prekožile, so dorastle, potem se zapredejo med razcvetjem na trtnem listju in se zabubijo. Ker se to dogaja o času košnje, se imenujejo te gosenčice tudi „seneni črviči“.

Meseca julija izleti drugi zarod, ki je mnogoštevilnejši od prvega. Oplojene samice polagajo pa sedaj jajčica na nezrele grozdne jagode.

Gosenčice, ki pridejo iz njih meseca avgusta, zavrtajo se blizu reclja v jagode in živijo ob njeni vsebini in semenu, ki je takrat že mlečno.

Mesto, kjer se je zavrtala gosenčica, je sivkasto ali rujavkasto. Napadene jagode se posušijo in odpadejo, kar se zlasti dogaja pri vrstah s trdo lupino in ob suhem vremenu, ali pa, in to je navadno, jagode začno gniti in okužijo tudi sosedne.

Ker ostanejo take bolne jagode zelo kisle in ker dobroto vina jako izpridijo, ako jih nismo odbrali, zato se imenujejo gosenčice družega zaroda „kiseljak“.

Ker uniči vsak kiseljak do svojega popolnega razvitka več jagod in ker je v vsakem grozdu po več gosenčic, zato je razvidno iz tega, kako velikansko škodo more napraviti.

Izjedene jagode se usušijo in odpadejo; pri mokrem vremenu pa gnijo in se skisajo. Ako se pri trgatvi take jagode ne odbirajo, temveč se jagode maste, kakršne so, potem je vino kislo in nestalno.

Ko so „kiseljakove“ gosenčice dorastle, spuščajo se ob niti navzdol, skrijejo se pod luske in v razpoke na skorji, posebno v strženu starega lesa, v špranjah vinogradskega kolja, v slamnatih vezeh in različnih drugih kotičkih, kjer se zapredejo in zabubijo. — Prihodnje pomladi prikaže se iz njih potem metulj, ki iz nova začne svoje od začetka navedeno življenje.

Kjer se je ta kvarljivec zelo razmnožil, moči ga je le z združenimi močmi zatirati. Posameznik opravi tu malo, ker zaplodijo metuljčki, prehajajoč iz zanemarjenih vinogradov zmirom zopet nove zarode.

Skupno zatiranje mora obsegati uničevanje metuljev, gosenic in bub, ki naj se tako izvršuje:

Metulje pokončujemo na tak način, da jih lovimo s tako zvanimi pahljačami. To so tenke deščice, ki merijo približno 30 dm² in ki so namazane s kakim dobrim lepivom ter pritrjene na primerni palčici. S takimi napravami gredó otroci meseca maja in meseca avgusta po dnevi v napadane vinograde ter skušajo splasene, počasi frfrjoče metulje z lepivom doseči, kar se jim kmalu posreči.

Gosenčice zatiramo s tem, da poškopimo napadena razcvetja s tekočino, ki jo dobimo, ako raztopimo 3 kg. mazljivega mila in 1 1/2 kg. mrčesjega praška na 100 l. vode. To škropljenje se mora izvršiti z vinogradsko škropilnico, ki pa ima tedaj poseben močen razpršilnik („Canulla Sibella“), s kojim se razpredek raztrga, v katerem se gosenčice nahajajo in katere tekočina umori.

Najizdatneje in najbolj priporočljivo je zatiranje gosenčic na ta način, da jih izvlečejo otroci in delavke s pletilnimi iglami ali lesenimi klinčki iz napadenih jagod ter ji zmasté, katero delo naj se izvršuje v juniju in v avgustu.

Bube uničujemo ob času reznje s tem, da odrgnemo ves stari les in vinogradsko kolje prav skrbno z jeklenimi ščetmi ali z rokavicami od žice. Vse olupe, vezi, odrezane mladike itd. je nato treba sežgati.

Politični pregled.

Italijanske univerze v Trstu ne bo! Pri vsprejemu avstrijske delegacije dne 14. maja rekel je laški poslanec Mauroner med drugim cesarju: „Mi želimo italijansko univerzo v Trstu.“ Nato cesar reče odločno in zamahne z roko: „Te ne bodele dobili v nobenem slučaju.“ — Trst je bil dosedaj gnezdo onih rovarjev, ki hoté Trst in laške Tirole odtrgati od Avstrije. Ko bi pa bila tam še laška visoka šola, bi bilo še huje. Gotovo veselo znamenje je, da vendar enkrat spozna vlada, da ne sme zidati na Italijane, ako hoče zidati trdno. — Pri dvornem obedu dne 4. junija cesar italijanskih delegatov sploh več ni ogovoril.

Presvitli cesar bi bil moral potovati na Angleško, da vrne obisk angleškemu kralju Edvardu. A zdravniki so mu odsvetovali z ozirom na visoko starost in ker ne more prenašati morske vožnje. Cesar je v znak svojega spoštovanja imenoval angleškega kralja za avstro-ogrskega maršala, ob enem pa je mesto sebe poslal nadvojvodo Friderika v London, koder je bil kot zastopnik cesarjev sprejet z najvišjimi častmi. — Politiki pravijo, da ta obisk ni samo obisk iz vljudnosti, marveč da je političnega pomena, ter govore o zvezi Avstrije z Angleško.

Češki deželni zbor je sklican. Tu bodo nemške stranke takoj v prvi seji pričele z obstrukcijo. Torej spet stara pesem!

Razprave o trgovski pogodbi med Avstrijo in Italijo so bile za nekaj časa pretrgane in se sredi mesca spet začno. Da bi le poklicani možje varovali korist naše države!

Neki dopisnik „Slovenca“ imel je razgovor s Sarafovom, vodjem vstaje v Macedoniji. Pravi, da se vstaja zopet prične, ker je narod prepričan, da Turčija ne mara pomagati in izboljšati razmer. Upa tudi, da to pot vstaši zmagajo.

Ob obletnici groznega umora kraljeve srbske dvojice so se sicer opravile žalne slovesnosti ob silno pičli udeležbi, a uradno in javno se ta dan ni praznoval.

Nestrpno čaka ves svet poročil iz rusko-japonske vojske. Splošno prepričanje je namreč, da bomo v kratkem slišali še o veliko večjih bojih, kakor so bili zadnje dni

krog Port Arturja. Iz raznih poročil se da posneti z gotovostjo tole: Japonci si bodo vse prizadjali, da vzemo Port Artur, a ravno tako bodo Rusi vse žrtvovali, da ga obdrže. Pri raznih napadih na suhem in na morju so Japonci dobili pošteno po glavi: padlo je naenkrat kakor eni poročajo 6000, kakor drugi celo 15.000 mož. Tudi štiri lepe bojne ladje so izgubili Japonci in več manjših. Proti Port Arturju pomikajo se v naglih pohodih močne ruske armade, da primejo Japonce od zadej, dočim jih bodo trdnjavski topi od spredaj pozdravili. Novi admiral Skridlov, naslednik nesrečnega Makarova, je že došel v Port Artur. Njegova brzjavka: „Prišel sem“ je v Rusiji vzbudila nepopisno navdušenje. Tam enkrat se je bila huda bitka, car celo noč ni zatisnil očesa, ampak dobival in pošiljal neprestano brzjavke in bil vidno oveseljen. Bog daj Rusom slavno zmago!

LISTEK.

V RIM!

Sv. Pavel pred mestom in drugo.

Sv. Peter in Pavel nastopata vedno združena; ko enega imenujemo, drugemu ne moremo prezreti. Zajedno sta v Rimu oznanjala vero Kristusovo, eden in isti dan tudi dosegla mučeniško palmo. Sv. Peter je bil križan na vatikanskem griču, sv. Pavla pa so peljali pol ure iz mesta ven po cesti, ki drži proti morskemu pristanišču Ostiji: tam so ga obglavili. Pokopan je bil v katakombah sv. Domitile. Leta 324. pozidal je cesar Konstantin na njegovem grobu baziliko, na moč podobno oni nad grobom sv. Petra. Že leta 386. pa jo je dal cesar Teodozij na novo pozidati: bila je lepša in veličastnejša celo ko ona sv. Petra. Stala je ta hiša božja do 16. julija 1823. — Tega dne uničil jo je požar tekom petih ur popolnoma, kipi, in stebri iz marmorja so bili sežgani v apno. Nesrečo, ki je staročastitljivo baziliko, pomnik toliko zgodovinskih dogodkov, razdrila, zakrivil je krovce, ki je pustil ponvo z ogljem stati na leseni strehi. Pij VII. je ravno ležal na smrtni postelji. Mnogo hudega je skusil ta papež, to nesrečo pa so mu prikrili. Papež Leon XII. dal je napraviti nove načrte. Bazilika naj se pozida v istem razmerju in isti velikosti. Leta 1840 izročil je Gregor XVI. prečno ladijo službi božji, celo dokončano baziliko pa je posvetil Pij IX. dne 10. decembra 1854, dva dni po slovesnem razglašenju verske resnice o brezmadežnem spočetju Device Marije.

Naj reče kdo, kar hoče: sv. Pavla cerkev je lepša in veličastnejša ko ona sv. Petra. Prvi vtis sv. Petra cerkve človeka potlači s svojimi velikanskimi prostorijami, a v sv. Pavla cerkvi se človek čuti nekako povišanega: vse je jasno, svitlo, gladko, zaokroženo, solнечно, pestro, skladno, recimo: elegantno. Vrat ima cerkev sedem, ena so sveta, t. j. odpro se le v svetem letu. Srednja ladija dolga je 120 metrov, visoka 23 metrov, vse petere ladije skupaj so široke 60 m. Štiri vrste silovitih stebrov iz simplonskega granita, po 20 v eni vrsti, deli namreč celo cerkev v pet ladij. Loki nad temi stebri nosijo zid, na katerem vidiš naokrog celo vrsto okroglih podob (medaljonov): slike vseh papežev so to. Nad temi se dvigajo velikanska okna, vmes s slikarijami ozaljšane stene, ki nosijo raven, čudovito lep, kasetiran strop (lepo izrezani in pozlačeni tramovi ločijo strop v večje in manjše, enakomerno razdeljene oddelke, to se imenuje kasetiran strop). Silno gladek in svitel je tlak. Koder prehaja srednja ladija v prečno, sloni na dveh velikanskih stebrih takozvan slavalok; tu vidiš še iz stare cerkve mozaike, ki jih je dala napraviti Galla Placidija, hči cesarja Teodozija velicega. Ob omenjenem požaru so pač trpele te slike, a so jih precej dobro popravili. V prečni ladiji dviga se altar, nad njim dvojen baldahin! Starejši, manjši je gotski, večji, novejši pa je slogu cerkve primeren. Popolnoma nepo-

treben je in le ovira pogled v prezbitarij, sicer pa silno dragocen. Štiri postavki iz lepo zelenega malahita, dar ruskega carja Nikolaja, nosijo štiri stebre iz lepo presojnega alabastra; daroval jih je podkralj egiptovski, Mohamed Ali. Na teh štirih stebrih pa sloni kupola. Pod tako veličastno streho počivajo telesni ostanki apostola narodov. Ko so po požaru razkopavali razvaline, bila je bronasta krsta nepoškodovana.

Poleg bazilike je samostan benediktinec; zanimiv je križni hodnik v samostan, poln najlepših umetnin. Če gremo po ostijski cesti še dalje, ter zavijemo v prijazno dolino na levo, pridemo do kraja, koder je bil sveti Pavel obglavljen; kraj se imenuje „k trem studentem“. Tu so tri cerkve. Prva je sv. Pavlu posvečena, stoji ravno tam, koder je bil apostol obglavljen. Izročilo pripoveduje, da je glava, ločena od telesa trikrat poskočila, koder se je dotaknila tal, privrel je studenec: še danes vro trije studenci v enaki razdalji iz zemlje in njih voda je malo različna po okusu in toplini. Druga cerkev, okrogla, se imenuje, Sv. Marija, nebeška lestva. Sv. Bernard je imel tu prikazen, ko je maševal za umrle; videl je lestvo, po nji so hodili angeli gori in doli, ter na priprošnjo Marijino reševali duše iz vic. Poleg altarja je tesen prostor, koder je prebil sv. Pavel zadnje trenutke pred smrtjo. Tretja, največja cerkev, starodavna stavba, posvečena je sv. Vincenciju in Anastaziju.

Še nekaj prav zanimivega smo videli na tem prostoru, kar si morajo posebno sovražniki menihov zapisati za uho. (Dalje sledi.)

Domače vesti.

(G. deželni predsednik), ekscelexca baron Hein, mudil se je od sobote 11. do torka 14. t. m. v Novem mestu. Stanoval je v prostiji. Obiskal je od tod svojo v Toplicah bivačo visokorodno gospo soprogo, ogledal si kapiteljsko cerkev, se prav živo in s pohvalo zanimal za nove orglje, ter obiskal tudi bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji, o katere najnovejših napravah v operacijski sobi se je prav zadovoljivo izrazil.

(Abrahama bo videl) dne 24. t. m. preč. g. novo-meški gvardijan in vodja deške ljudske šole P. Otokar Aleš.

(Doktorjem sv. bogoslovja) je bil 4. t. m. promoviran v Inomostu č. gosp. Ivan Zore, rodoma iz Trebelnega.

(Višji okrajni zdravnik) postal je dosedanji c. kr. okrajni zdravnik g. dr. Ivan Vaupotič.

(Osebnosti.) C. kr. okrajni komisar baron Lazarini v Krškem je prideljen okr. glavarstvu v Kamniku; na njegovo mesto pride koncipist pri dež. vladi, dr. Fr. Vončina.

(Procesija presv. Rešnjega Telesa) v Novem mestu vršila se je z običajno svečanostjo. Vdeležila se je procesije poleg šol, raznih cerkvenih družb, slavnega uradništva, gosp. župana in nekaterih občinskih odbornikov jako velika množica vernikov; prav lepo število jih je bilo z gorečimi svečami. Plašil je precej izdaten dež, ki pa je komaj četrte ure pred procesijo k sreči prenehal. Drugi blagoslov je bil to pot pred hišo gosp. Bergmanna; zares lep in pripraven prostor za blagoslov.

(Slovenski mladeniči) snidejo se dne 4. julija na Brezjah. V prvi vrsti je to shod mladeničev Marijinih družb povodom 50letnice proglašenja brezmadežnosti Marijine. V drugi vrsti pa bo s tem združeno tudi letno zborovanje „slovenske krščansko-socialne Zveze“ in vseh katol. izobraževalnih društev, ki probujajo našo mladino na versko-narodni podlagi. Shod bo velikansk, ker je zanimanje povsod jako veliko, in zato tudi velicega pomena za nadaljni razvoj katoliške slovenske organizacije.

(Porotne obravnave v Novem mestu.) Pred novomeškim porotnim sodiščem so bili obsojeni: Dne 6. junija Eduard Peterlin iz Sodražice radi nenravnosti na 16 mesecev težke ječe, vsaka dva meseca en post, 13. februarja 1905 posamezno zaprtijo v temnici z enim trdim ležiščem. Dne 7. junija 66-letni Peter Spoljarič iz Kozin na Hrvaškem radi tatvine na pet let težke ječe z posameznim zaprtjem vsake 3 mesece. Dne 8. junija 22-letni Fr. Šercelj in 21-letni Jožef Avguštin sta bila zločina ropa oproščena, toda zaradi hazardne igre obsojena na 48 ur zapora. Dne

8. junija 22-letni Rudolf Maher iz Laz, okraj Ribnica, radi uboja dve leti težke ječe vsake tri mesece en post. Dne 9. junija 26-letni Anton Cunk radi uboja tri leta težke ječe, en post vsake tri mesece.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu maju 1904 je 270 strank vložilo 79.605 K 89 h, 240 strank vzdignilo 89.789 K 23 h, torej manj vložilo 10.183 K 34 h. 11 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.260 K — h, 154 menic se je eskomptovalo za 51.625 K — h. Stanje vlog 2.491.910 K 44 h. Denarni promet 390.081 K 73 h. Vseh strank bilo je 953.

(V bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca maja 178 bolnikov, koncem aprila 1904 jih je ostalo 87, skupaj 265. Od teh se jih je odpustilo: 105 ozdravljenih, 51 zboljšanih in 10 neozdravljenih. Umrlo jih je v pretečenem mesecu 6 in sicer: 2 vsled pljučne tuberkuloze, 2 vsled zadržane kile, 2 vsled davice.

(Hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico), reg. zadruga z neomejeno zavezo, imela je meseca maja 1904 prometa K 73.179.26 Vložilo je 64 strank K 16.054 29, vzdignilo 76 strank K 22.265.25. Posojil je bilo danih 38 strankam K 15.600.—, in vrnilo je 14 strank K 678.10. Zadrugnikov je bilo koncem maja 975.

(Vabilo.) Vsi častiti člani dijaškega podpornega društva v Rudolfovem se vljudno vabijo na občni zbor, ki se vrši dne 20. t. m. ob 6 uri zvečer v konferenčni sobi c. kr. gimnazije. Na dnevnem redu je: 1.) poročilo o društvenem delovanju leta 1903/04, 2.) volitev dveh pregledovalcev računov, 3.) volitev novega odbora, 4.) poročilo o delovanju dijaške kuhinje leta 1903/04. — Vodstvo dijaškega podpornega društva. V Rudolfovem, 9. junija 1904.

(Odbor) tukajšne obrtne zadruge imel je 29. maja t. l. sejo v zadrugnih prostorih pri „Slonu“ ob 1. uri popoldne. Navzočih bilo je g. načelnik in 10 odbornikov. Prvi pozdravi gg. odbornike s primernim nagovorom, preideč na dnevni red po otvoritvi seje. Več obrtnih pomočnikov prosilo je za samostojno izvrševanje izučene obrti, a moglo se jim je vsem prostojno odreči, radi pomankljivosti izučnih spričeval. Gospod Malovič poroča glede obravnave deželne zveze obrtnih zadrug na občnem zboru, dne 5. maja tega leta v Ljubljani. V isto sta bila izvoljena kot odbornika gg. Davorin Frančič in Matko Malovič. Dalje kot namestnik g. Valentin Appe. G. Malovič predlaga, naj bi se izterjali zaostali doplačilni dospevki potom c. kr. okrajnega glavarstva, ako treba po izvršitvi, kar se enoglasno sprejme. Tudi predlog g. načelnika bil je enoglasno odobren, da naj se z izterjatvijo omenjenih prispevkov toliko časa počaka, dokler bode priziv nekaterih obrtnikov pri obrtni oblasti rešen, g. načelnik se g. Maloviču toplo zahvali za krepki in izdatni njegov govor na zadnjem občnem zboru obrtne zadruge, dne 17. aprila tega leta glede postopanja obrtne oblasti proti obrtnikom. Ker ni bilo nobenega predloga več, zaključil g. načelnik sejo 3. uri popoldne.

(Odstranitev jezua) na Krki pri Brodu in odkop otokov ter zgradbo levega brega Krke pri Mršečji vasi odaja in razpisuje deželni odbor kranjski do 2. julija t. l.

(Cesto od Jugorja do Hrasta) začeli bodo letos še delati. Je pa tudi skrajna sila.

(Tovarna testenin) v Ilirski Bistrici je dne 1. t. m. pogorela. Škoda znaša 170.000 K.

(V Toplicah) je bilo od 1. do 15. maja 36 tujcev, od 15. do 31. maja jih je bilo 60.

(Nov most.) Deželni odbor je določil zgradbo novega mostu čez Temenico pri Veliki Loki.

(Videm ob Savi.) Naša šolska efektivna loterija prav dobro napreduje. Srečke se še dobijo po kroni. V kratkem začne loterijski odbor sestavljati liste dobitkov. Tiste trgovce, tovarnarje, obrtnike in posestnike, ki hočejo konkurirati s svojim blagom, opozarjamo, naj blagovolijo nemudoma vposlati cenike na loterijski odsek na Vidmu. Srečk je še na razpolago po 1 krono v prodajalni J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

(Lepa prilika.) Opozarjamo na današnji inserat. Dne 26. t. m. je na Jami pri Dvoru prostovoljna prodaja Wokačevega posestva. Kdor hoče si pripraviti dobro domačijo s prodajalno, naj ne zamudi isti dan te ugodne prilike.

(Stavbeno gibanje.) Nova hiša kleparja gospoda Agnitscha je pod streho, istotako ona gosp. Mikoliča; Rosenbergerjevo hišo pa so pričeli ometavati. Temeljito prenovljeno lice je dobila hiša g. dr. Schegula, g. Paučič bo svojo hišo na velikem trgu vzdignil za eno nadstropje, stari rotovž je popolnoma podrt in sedaj prično s kopanjem temelja.

(„Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda“) za Novo mesto in okolico priredi s prijaznim sodelovanjem „Dol. pevskega društva, Sokola in prostovoljnega gasilnega društva“, dne 3. mal. srpana t. l. ljudsko veselico na kapiteljskem hribu. Skrbljeno bode za kaj različno zabavo. Na vsoporedu je petje, godba, tamburanje, šaljiva pošta, srečolov, ples i. t. d. Zvečer se bode prižgal kres in umetalni ogenj. Skrbljeno bode tudi za dobro postrežbo. Gostilno prevzel je g. Perko. Prodajalo se bode pa tudi v šotorih vino, delikatese, sladšice, cvetlice, razglednice i. dr. Čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Ker je namen blag, pričakovati je velike vdeležbe, za kar uljudno prosi odbor.

(Bohinjski železniški predor.) Poročali smo že zadnjič, da je prevrtan bohinjski predor in s tem napravljena pot s Kranjskega na Goriško — pod zemljo. Zato bo gotovo zanimalo naše bralce, če jim kaj več sporočimo o bohinjskem predoru. Zadnji kos tega predora so prevrtali 20. maja. Dolg je, kakor znano 6334 metrov. Na severu, v Bohinju, vršilo se je delo s pomočjo električnih vrtalnih strojev, na jugu, Podbrdom, se je pa vrtalo le z rokami; dne 18. maja manjkalo je le še 15 metrov. Tega dne so ustavili delo v južnem rovu: vsak dan se je pa vendar znižala debelost Kranjsko in Goriško ločujoče stene, padajoče kos za kosom pod napadi strojev in dinamita od bohinjske strani. Dne 20. maja manjkalo je, kakor so kazala merjenja, le še 5 metrov. Zato so izvrtali izvanredno dolgo luknjo, skoraj 4 metre, in jo nabasali prav dobro z dinamitom. In res, skala se je odmaknila na nasprotno stran, zveza rogov je bila dovršena. Plamen svetilke, postavljene tik luknje, se je nagnil; precejšnji preprih vlada od severa na jug. Navdušenje vseh navzočih, koji so se borili dolga leta s trdo skalo, je bilo veliko. Konec je truda, delo z veliko natančnostjo dovršeno. Delavci so vrtalne stroje okrasili in privlekli v občem veselju iz tmine, kjer so se vjedali čez leto v skalo, zopet na dan. Okrog treh popoldne so piščalke na lokomotivih oznanjale z dolgim piskom prebitev predora. Ostala je le še 1 m debela stena. — Prebitje bohinjskega predora se je izvršilo v torek dne 31. maja na slovesen način. Nadvojvoda Leopold Salvator, je prišel že v pondeljek popoldne v Bohinjsko Bistrico in je bil slovesno vsprejet. Ogledal si je slavnostni prostor, kjer so bile razdeljene spominske svetinje, ki jih je dal stavbenik Cecconi napraviti. Zvečer je svirala godba pred nadvojvodovim stanovanjem, gasilci so priredili bakljado in užgan je bil tudi umetalni ogenj. Slavnost se je začela z 2 sv. mašama; ena se je opravila na kranjski strani, ena na primorski. Potem so se povabljeni odpeljali v tunel. Na določenem prostoru je imel sekcijski šef železniškega ministerstva Wurm daljši govor, na katerega je odgovoril nadvojvoda Leopold Salvator, ter nato sprožil mine, s pomočjo elektrike, da je padla zadnja stena, ki je ločila Kranjsko od Primorske. S kratkim govorom železniškega ministra Witteka, se je končal ta del slavnosti, na kar so se udeležniki odpeljali na Primorsko v Podbrdo, kjer so bili zopet slovesno sprejeti. Po povratku v Bohinje je bil banket, katerega se je udeležilo nad 100 gostov. Vršilo se je več napitnic. Več delavcev je bilo od cesarja odlikovanih.

(Trg Krapina), 14. maja. — Stvar se je drugače obrnila, kakor smo pričakovali. Zdravilišče se je moralo za polovico povečati, da vstreza vseh zahtevam. Sprehajališče, kjer so se izprehajali gostje pred in po vsaki uporabi mrzle vode, da so se ogreli, je dolgo 32 metrov. Jarek za hojo po vodi se je popolnoma zakril pogledom radovednih in nepoklicanih gostov potom nasadov smrečnih dreves. Travniki, kjer se izprehajajo gostje po rosnih travah, je izoran, očiščen vsakega plevela in posajen z novo sočno travo. Iz kopališča se je napravilo na bližnji hrib sv. Jožefa vijočo se pot, po kateri dosežejo vrh brez vsake težkoče celo bolniki slabih nog in slabih prsij. Raven dreyored veže zdravilišče s parkom Dolac. Ravnatelj Okič izdaja letos slovenski mesečnik: „Knajpovec“.

Za stanovanje in hrano je preskrbljeno v povoljni meri. 17. prejšnjega meseca je otvorila gospa geometrova Bestelak Knajpovo restavracijo, katera je opremljena priprosto, toda elegantno. Prospekte pošilja ravnatelj in občina. Svoji k svojim!

(Kaj je gospodinjam neznano?) Da rabi vsaka v svojem gospodinjstvu in če je isto še tako majhno v enem letu veliko pralnega mila in da bi, ako bi kupovala edino le priznano najboljšo milo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, koristila bi s tem ogromno ne le imenovani družbi, marveč vsemu slovenskemu narodu.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) razpošilja dve novi knjižici s sledečim pozivom: Z rastočim navalom tujstva raste naloga, ki jo je izvrševati družbi sv. Cirila in Metoda. Rodoljubi, ne držimo križema rok, ko se bliža nevarnost. Stojimo na braniku domovine, da nas ne obsodijo potomci. Podpirajmo čuvarico slovenske mladine, družbo sv. Cirila in Metoda! God njenih slavnih zavetnikov je pred durmi. Blagovolite se je o tej priliki spomniti s kakim darom — morda večjim, nego je cena naznačena poslanima knjižicama. Prvo — „Sv. Ahacija“, pomočnika Kranjske, krasi lep Gregorčičev prevod starodavne himne. Druga — „Mučenci“ nas seznaja s krutim preganjanjem krščanstva za cesarja Dioklecijana. Pretresujoče je opisal to grozno dobo vrl hrvatski narodni učitelj Milutin Mayer: Slovenski prevod je izboren, tak, kakor se mora pisati slovenski. Obe knjižici sta popolnoma prikladni za darila konec šolskega leta, za šolske in ljudske knjižnice, za bralna in izobraževalna društva. Ne vračajte knjižic, nego izvolite s pridejano položnico poslati družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljano 1. za „Sv. Ahacija“ 30 vin. 2. za „Mučence“ 90 vin. 3. za poštnino 10 vin. Preplačila radostno sprejema potrebna blagajna družbe sv. Cirila in Metoda. Vrlo, podpore potrebno družbo priporočamo kar najpristrčneje in želimo, da bi Slovenci prav obilno segli po teh dveh jako lepih in zanimivih knjižicah.

(Svetovno znani) najhitrejši brzoparnik „Deutschland“ parobrodne družbe „Hamburg-Amerika Linie“, koje zastopnik je v Ljubljani gosp. Fr. Seunig, je odplul 26. maja popoldne iz Hamburga in srečno dospel že 2. junija predpoldne v New York, vozil je torej samo 6 dni 19 ur, dasiravno je bil do zadnjega prostora zaseden.

* * *

(Marijin otrok.) Prečastiti ustanovitelji Marijinih družb se uljudno prosijo, naj bi pred ustanovitvijo taci družb v pregled zahtevali knjižico Marijin otrok, kot najpriljubnejše vodilo za ude Marijine družbe. Priredil in založil jo je mašnik cistercijanskega reda v Zatičini z dovoljenjem preč. knezošk. ordinarijata v Ljubljani in redovnih predstojnikov. — Prvi del razlaga splošni namen in koristi Marijinih družb, popolne in nepopolne odpustke, pravila in sklepu življenja Marijinega otroka. — Drugi del te jako priporočljive knjižice pa obsega vse družbene molitve in veliko drugih, za Marijino družbo posebno primernih molitvic in sklence z pesmicami v slavo božjo in Marijino. — Ker je knjižica tudi zunanje nenavadno lična ter fino in trepno vezana in jako prikupljive oblike ter jo konečno tudi cena zelo priporočuje (usnje s zlato obrezo K 1 80, usnje z rudečo obrezo K 1 60), je tembolj želeli prav mnogo odjemalcev. — Naročuje se lahko naravnost pri č. oo. cistercijanih v Zatičini (Dolenjsko), ali pa tudi v knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu in v drugih knjigarnah.

Razne stvari.

* (Milijonar Carnegie), ki slovi po svoji nenavadni dobroti, je imel nedavno v Edinburgu (Škotska) govor na dijake, ter rekel, da si bo dal na svoj grub napisati: „Tukaj počiva mož, ki je znal izkoriščati tudi pametnejše ljudi, kot je bil sam“. Iz tega se vidi, da Carnegie v kljub svojemu neizmernemu bogastvu pozna samega sebe, ter se ne precenja.

* (Praktično.) V Bretanji na Francoskem je v nekaj krajih navada, da mlada za možitev zrela dekleta prihajajo ob določenih praznikih na ples v rdečih jopcih, ki so okrašene z belimi ali rumenimi trakovi. Ti trakovi označujejo doto

deklice. Vsak bel trak predstavlja srebro in označuje 1000 fr. letnih dohodkov; vsak rumeni trak pa predstavlja zlato in označuje 1000 frankov letnih dohodkov. Ako li kojemu zakona željnemu ugaja kaka deklica, že ve, koliko dote bo imela.

* (Smrt — zaspal.) Kdor bi verjel, da se more izogniti smrti s spanjem, bi se mu vse smejalo. In vendar se je zgodil v Ljubljani v tivolskem gozdu tak slučaj. Še dopoldne je prišel v švicarijsko restavracijo Friderika Novaka nek gostilničar iz Maribora, koji je pil skoraj do petih popoldne in pri tem pisal na razne kraje pisma, koje je zapečatil in jih pustil pri odhodu v gozd na mizi. Le eno pismo je bilo odprto! Natakarcici se je stvar zdela čudna in je vsled tega prebrala odprto pismo, iz kojega je posnela, da gostilničar namerava — samomor. To je takoj naznanila policiji in restavraciji. Glasom tega pisma je bilo sumiti, da se je samomor zgodil kje v obljudu. In res! Možaka so dobili spečega v gozdu. V žepu je imel samokres in steklenico brinjevca. Ko so ga zbudili, se mu je sicer čudno zdelo, da je smrt prespal, toda odločno je zatrjeval, da od te namere ne odstopi in da mu je nekoč že oblast odvzela samokres. Sel je v spremstvu na svoj dom.

* (Pij X. pogrebec.) Neki Baltimorčan, ki se sedaj mudi v Rimu, piše domov, da se mnogo zgodbic pripoveduje o življenju novega papeža. Ko je bil še župnik v Salzanu blizu Trevisa, je opravljal delo pogrebca, kakor pravi protestantski misijonar Aleksander Robertson, tedaj stanujoč v Benetkah. Kot sin kmetovskih staršev bil je papež v mladosti vedno pripravljen pomagati sosedom. Cerkovnik pripoveduje, da je večkrat oče Sarto pomagal pogrebem, ako je pri pogrebu zmanjkalo četrtega moža. Ko je leta 1873 obiskala kuga Salzano, bili so vsi prestrašeni, in ni ga bilo zlepa dobiti, ki bi kopal grobe in zagrebal mrliče. Gospod Sarto je rekel cerkovniku: „To bova sama naredila“. Dobila sta lopate in šla na delo. Toda župljani niso trpeli videti svojega župnika pri takem opravilu in so ga kmalu nadomestili.

* (Nevarna igra.) Nekje na Ogerskem sta šla pred kratkim dva dečka v gozd nabirat drv. Ko sta došla v gozd, privezala sta vrvi na neko vejo ter se za šalo toliko časa obešala, da je starejši 11 let star deček res obvisel. Ko so na klicanje mlajšega došli drugi ljudje je bila pomoč prepozna.

* (Katerih živali ne smemo ubijati?) Jež živi od miši, polžev in mnogih drugih živalic, ki so poljedelstvu škodljive. Pusti ga torej v miru. Krastavica uniči na uro 20 do 30 škodljivega mrčesa. Zato ne ubij je. Krt se ne dotakne rastlin, temveč se hrani le s črvi, gosenicami itd. Imej ž njim usmiljenje in zravnaj le potrpežljivo krtine. Ne ubijaj ptičev. Tako učé francoske šolske knjige.

* (Dediči 60 milijonov se iščejo.) Pred 93 leti je umrl v neki bitki v Indiji angleški major Sinklair, ki je zapustil lepo premoženje, ki čaka že 93 let dediče ter je v teku teh let naraslo na 60 milijonov mark. V Indiji se je bil namreč tako bogato oženil, a juristi zaman iščejo njegov rojni kraj in postavne dediče.

* (Kdor je petrolej razlil po tleh) odpravi duh in marogo tako: tri dele prahu iz ilovice naj primeša enemu delu ognje-kislega (kohlen-sauer) natrona, in potem malo vode. To zmes naj pomaže na mesto razlitega petroleja, in v 6. do 8. urah potem je maroga izginila.

* (Lov na medvede) je priredilo v Belenyesu (Ogrsko) 20 kmetov. Tudi orožniki so se ndeležili lova. Zasledili so res dva medveda ter začeli na nju streljati, toda nihče ni medvedov smrtno zadel. Medveda sta se razkačena obrnila proti lovcem ter dva kmeta raztrgala. Neki orožnik je streljal na razjarjeni zverini, toda zadel je le nekega lovca. Končno so zverini vendar usmrtili.

(Peči za poletje.) Mzrlote se lahko ubranimo, ako imamo zadosti kuriva. Težje pa se zavarujemo pred vročino, kajti ventilacija ne koristi mnogo. Neki Francoz je pa sedaj izumil hladilno peč. V peč se devljejo majhni koščeki ledu, katere se mora nakopčiti okoli cevi. Cevi so napeljene v dveh oddelkih zgoraj in spodaj, med katerima sta dve z neko steno ločeni ledeni plasti. Zrak stiska v gorenji oddelek v to svrhu napravljeni ventilator, se tam ohladi ter gre skozi ledeno plast, kjer pusti ves prah v dolnji oddelek: odtod pa prihaja mrzel in čist zrak v sobo.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Gosp. duhovni svetnik J. Mrvec 12 mernikov krompirja; neimenovana 4 K; g. Janez Dolinar, duh. svetnik, 10 K; g. T. Varl, kaplan, 5 K; g. L. Jenko, župnik, 4 K; g. Šušteršič Franc 6 K; g. Zupančič Janez, župnik 5 K; g. J. Schegula, advokat, za drugo polletje 30 K; g. Možna Fr., gostilničar, 2 K; dobrotniki iz mesta in Kandije za mesec junij 49 K 60 h.

Dr. Jos. Marinko.

Umrli so:

2. junija: Hönigmann Marija, bivša dekla, 77 let, naduha, št. 148. Kopač Vera, hči hiš. posestnika, 2 mesca, želodčen in črevesen katar, h. št. 73.

Loterijske številke.

GRADEC, 4. junija	74	55	70	3	83
TRST, 11. junija	82	59	68	85	71

Tržne cene dne 6. junija 1904 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	13	98	Leča	—	—
Rž	12	36	Bob	—	—
Koruzna	11	71	Ajda	12	38
Oves	5	52	Proso	11	38
Ječmen	9	76	Soršca	11	71
Krompir	5	85	Lan	—	—
Fižol	11	38	Jajca po 5 za 20 vinarjev.	—	—
Grah	—	—			

Zahvala.

Za dokaze mnogoštevilnega sočutja ob boleznih in smrti, kakor tudi za častno, toli mnogoštevilno spremstvo pri pogrebu našega predragega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, svaka in strica, gospoda

Ivan Mežnaršič-a

posestnika, gostilničarja in mesarja

izrekamo s tem svojo najbolj globoko čutečo zahvalo. Posebno prisrčno se pa zahvaljujemo preč. duhovščini, potem slavni meščanski gardi za spremstvo in gg. podčastnikom c. kr. domobranskega pešpolka št. 27 za podarjeni venec ter sploh vsem prijateljem in znancem, kateri so od blizu in daleč prihiteli ter predragemu pokojniku s svojim spremstvom izkazali zadnjo čast.

KANDIJA pri Novem mestu, 1. junija 1904.

(162)

Žalujoci ostali.

Od c. kr. deželne vlade dovoljena koncesija za posredovanje služb za višji in nižji stan

moškega in ženskega spola.

Kdor želi službovati v Mariboru ali pa v kakeršnem koli kraju avstrijsko-ogerskega cesarstva, ali če želi kdo od tukaj dobiti kako pomoč, naj se obrne na

Karol Duller-ja,

Tegethofova cesta št. 34, v Mariboru (Štajersko)

Tudi se dobé po ceni in najokusnejše sveže

klobase (salami)

(35-3-2)

1 kg. 2 kroni. Razpošilja na povzetje

Karol Duller, Novomeščan,

v Mariboru, Tegethofova cesta št. 34, Štajersko.

Hiša

je na prodaj v Rudolfovem na Bregu št. 182. Kupec naj se zglaš pri Mariji Štravs v Mokronogu.

(163-2-1)

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

04.11/c

Hiša

z vsem gospodarskim poslopjem, zraven spada
tudi velika njiva, je iz proste roke na prodaj
v Jezeru pri Trebnjem. — Več pové lastnik
Matija Gognajevic, posestnik v Biški vasi št. 31,
pošta Mirnapeč. (161-3-1)

UČENCA

takoj sprejme za mesarsko obrt

(158-3-1)

JOŽE WINDISCHER v Kandiji.

Iščem

krepkega dečka

za svojo trgovino z železnino in kolonijalnim blagom.

(160-0-1)

Franc Guštin v Metliki.

Dobro izurjen žagar

z dobrimi spričevali išče službo s 1. junijem. Plačilo po dogo-
voru. Razumen pri vseh popravilih, spadajočih k žagi. Kdor
katerega potrebuje, naj se oglasi pri

(146-2-2)

Hönigman-u, Podturnom, p. Toplice.

GOSTILNO vzame v najem.

(147-2-2)

Gospa, katera je izvrstna kuharica, zna slovensko in
nemško in je bila 20 let v gostilni ter ima nekaj denarja,
išče gostilno v najem. Ponudbe prevzema upravnništvo tega lista.

 Ne
zamudite

ugodne prilike !!

Dne 26. junija v nedeljo popoldan ob 2. uri
prične se na Jami pri Dvoru javna prosto-
voljna dražba.

Prodala se bode nova enonadstropna hiša. Hiša stoji tik deželne ceste,
ima 8 sob, med temi velik prodajalniški prostori lokal in pa zraven skladišče;
ima prostore kleti, na dvorišču vodnjak, obširna hlev, topler kozolec
s šupo. Prodane se bodo tudi zraven pripadajoče njive in hosta. Pogoji so
razvidni pri lastniku FRANCETU WOKAČ, trgovcu v Rudolfovem, ali pa pri
njegovi materi JOŽEFI WOKAČ, trgovki v Dvoru. (159)

Hiša z vrtom

je na prodaj v Rudolfovem na Bregu št. 174. — Več pove
lastnik ravno tam Janez Hočevanar. (156)

Hiša št. 258 v Rudolfovem

je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji. — Več pove lastnik
g. Ludovik Ferlič, gostilničar in mesar v Rudolfovem, Glavni
trg št. 62. (112-0-4)

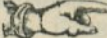
Mlad trgovski pomočnik

se sprejme

(152-0-2)

pri A. PAUSER-ju jun. v Rudolfovem,
trgovina z železnino in špecerijskim blagom.

Mizarski pomočnik in učenec

 se takoj vsprejmeta.

Natančneje pri IVAN KASTELIC-u, mizarskem mojstru
v Novem mestu. (144-0-2)

Lepe
obhajilne podobice
dobivajo se v prodajalni
J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

Vsak ponedeljek in torek

(razven praznikov)

ordinira v hotelu „pri Schwarzu“
v Novem mestu od 9. ure zjutraj do
5. ure popoldne zobozdravnik

dr. A. Praunseis.

Plombiranje in stavljenje novih zob in
celih zobovji itd. (154-0-2)

Zahtevajte pri nakupu

(125-24-3)

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Varstvena znamka.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

GEORG SCHICHT, Aussig. — Največja tovarna te vrste
Dobiva se povsod! na evropskem ozemlju. Dobiva se povsod!

Vino

(157-3-1)

dobrega
domačega pridelka

je po jako nizki ceni na prodaj v Bajnof-u pri Rudolfovem.

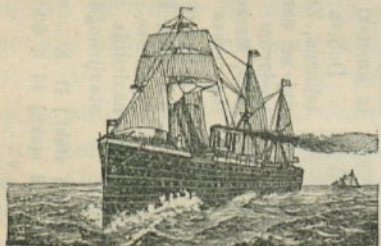
Pristno dolensko vino

prodaja

v množinah od 56 litrov naprej „Dol. kletarsko društvo“,
v Novem mestu. — Cena po 20 do 22 kr. liter. Uzorci
na razpolago.

(145-3-2)

Samo
6 dni

Samo
6 dni

iz Havra v Newyork.

„Francoska prekmorska družba.“

Edina najkrajša črta čez Bazel, Pariz in Havre

AMERIKO.

Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.

Vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino konces.
potovalna pisarna

Ed. SCHMARDA (129-24-3)

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6.

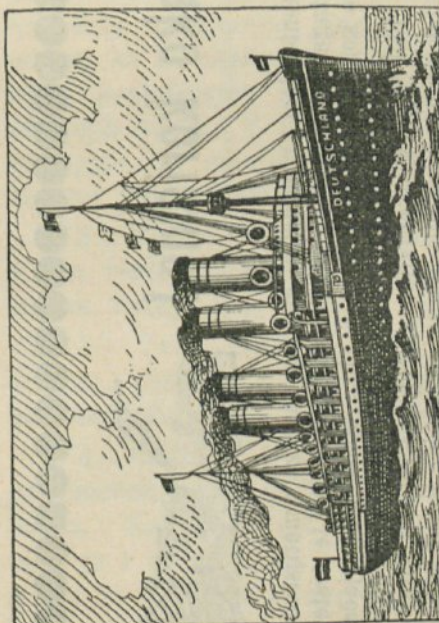
blizu znane gostilne pri „Figovcu“.

(234-24-18)

kakor preje.

Ravno ista vožnja in postrežba

Preje 105 gld.

Sedaj 70 gld.

Zelo znižane vozne cene

AMERIKO.

Iz Ljubljane v Novi-York samo 70 gld.

s prosto, dobro hrano že v Hamburgu
v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor
je tarifna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika-Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

Fr. SEUNIG — Ljubljana — Dunajska cesta št. 31.

Keil-ov lak

najzvrstnejše mazilo za tla iz mehkega lesa.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize 45 kr.

Keil-ov zlati lak za okvirje 20 kr.

Keil-ovo črnilo za tla 45 kr.

Keil-ov lak za slamnike v vseh barvah je vedno v zalogi pri

Adolf Gustin-u

v Rudolfovem.

(110-6-5)

Krompir

dobre vrste oneide se proda po nizki ceni mirnik po 1 kroni v prodajalni C. GERM-a v Rudolfovem.

(150-2-2)

Stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje in zraven spadajočih prostorov je takoj oddati pri gosp. Ludvik Ferliču v Rudolfovem, Glavni trg št. 62.

(111-0-4)

Berite, jako koristno!

Motori Patent-Adam, najcenejša gonilna moč za kmetijstvo ali mine in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 te vrste že v rabi, stroški za eno konjsko moč v 1 uri 4-6 vin.; nobenega kurjača ni treba.

Klepalni stroj za kose, s katerim tudi ženske ali otroci kose in srpe pravilno sklepajo; cena 8 kron za komad.

Nutrin redilna štupa za svinje, krave ali konje; živina hitro debeli in postane krepkejši, tudi več boleznih se ohrani; 5 kom. stane 6 K.

Mlatilnice gepeljni in drugi stroji najboljših vrst.

Zaloga:

(79-7-7)

FRAN ZEMAN, Ljubljana
Poljanska cesta št. 24.

Kdor ljubi

(78-24-7)

nežno, čisto lice brez pëg, mehko in gladko kožo ter cvetočo polt, umiva naj se z znanim medicinskim

Bergmann-ovim lilijinim milom

(s znamko: 2 rudarja) — tvrdke BERGMANN & Co.

Draždane in Tečen ob Elbi.

Dobiva se tudi po 80 h komad pri lek. S. pl. SLADOVIČ-u in v trgovini g. Alf. OBLAK-a v Novem mestu.

Prav lepa in prostorna prodajalna

v Novem mestu, na glavnem trgu št. 94 je z 18. avgustom 1904, pod ugodnimi pogoji za odnati.

Natančneje ravno tam.

(134-3-3)

POZOR!

Ženske lase zmešane in rezane kupujem na malo in veliko. Plačam od zdaj mnogo višjo ceno. — S tem

opozarjam nabiralce las na moj naslov. — Ivan Svetec, brivec, Rudolfovo, Glavni trg (nasproti mestne hiše).

(272-24-15)

Zdravje je največje bogastvo.

Ustanovljeno l. 1360. **Kaplice sv. Marka.**

Te glasovite in nedosegljive "kaplice sv. Marka" se uporabljajo za zunanjo in notranjo uporabo. Osobito odstranjujejo trganje in koljenje po kosteh, nogah in rokah, ter izlečijo vsaki glavobol. One delujejo nedosegljivo in varno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke, manjkati v nobeni meštanski in kmetijski hiši.

Dobiva se samo: "Mestna lekarna, Zagreb" — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg, št. 50, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj, kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franco postavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v 3 ducati (36 stekl.) 11 K — v 5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v 1 ducat (12 stekl.) 4 K — v 3 ducati (36 stekl.) 11 K — v 5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v 1 ducat (12 stekl.) 4 K — v 3 ducati (36 stekl.) 11 K — v 5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v

Na razpolago imam na tisoče priznanih pism, katerih mi ni mogoče radi poročanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali "kaplice sv. Marka" z najboljšim uspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljančič, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg, št. 50., poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.

Zdravje je največje bogastvo.